Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NGÀY THỨ TƯ 6 SEPTEMBRE 1933 — MỖI SỐ 5 XU — NĂM THỨ 26 — SỐ 4477

Lục tỉnh tân văn

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA — XUẤT BẢN HẰNG NGÀY — CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỢI

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của. Cải bài vở cho ông Lâm-văn-Ngợi.

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON

Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thep nói: 203

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ 9, Rue Tronchet PARIS (VIIIe)

Phụ nữ giải phóng

(Tiếp theo)

Ai không nhìn biết Việt-Nam nhờ lễ-nghi phong-hóa mà nước trị nhà an, thượng hòa hạ mục. Nếu chẳng có lễ-nghi phong-hoa thì làm sao có nhứt là triều-đình, nhì là hương đảng. Nếu chẳng có lễ-nghi phong-hoa, ai làm sao cho đằm ấm gia-đình.

Ai biết gì là trung quân vương, ai trọng gì hiếu phụ-mẫu.

Ai nhớ ân thầy, nghĩa bạn, ai vị tình huynh-đệ, trượng nghĩa tào-khương. Bỏ lễ-nghi phong hóa đi, thì khác nào một nước kia, ngày nay, thiên-hạ đảo-huyền, sanh-linh đồ thán. Mạnh thì sống yếu thì thác, có biết chi là nhơn-nghĩa, có kể chi là luận-lý cang-thường; dượng-ấy, dẫu cho ai có tài như Trương-Lương, tài như Gia-Cát cũng không thể tế thế an bang, giúp cho nhà an nước trị. Tục dân thôi nước chẳng để gì mà mong sự đổi dời.

Ai làm sao cho gia-đình Annam không cha-con, không anh-em, không vợ-chồng, thì đổi dời mới dặng.

Ai làm sao cho gia-đình Annam không phượng-tự tổ-tiên, không quan-hôn tang-tế thì đổi dời mới dặng.

Ai làm sao cho người Annam không dùng đủa chén, không vấy lại một mảnh dùng bữa, bỏ hết y-phục Annam, thì đổi dời mới dặng. Đừng làm như lịch Tàu lịch Ta, kẻ nói mông-một, người nói ba-mươi, rất nên bất-tiện. Nghĩ ra, thật quả hổ thẹn !

Chúng ta cũng nên xem người dị-chủng ở chung-quanh ta. Như chá Sết-ty, dời chi thì dời, đổi chi thì đổi, chớ không chịu bỏ cái tục an bốc, cái thói văn-chan, tám dầu. Đã không thẹn mà bỏ mà đổi thì chớ, lại coi như mình qui hơn, trọng hơn dân khác. Lại coi như đa chi tóc quăng xinh đẹp hơn đa trắng.

Cái tự-kiêu của họ xem dường, ai đem thứ nào gọi xinh-đẹp hơn của họ cho mấy mà đổi họ cũng chẳng thèm. Dân như vậy mới gọi là dân không chịu vong cãng vong bổn cho chớ. Dân như vậy mới mong có ngày cất đầu dậy mà xưng-hô với thiên-hạ cho chớ. Dân gì mà thấy chi lạ mắt, thì muốn theo, trở chế của mình là hèn mạt.

Cã đời cử : « Trưởng nhân chi chi khi, thả ngã oai phong », mà không biết hổ thẹn, ỏc lại tưởng mình hay, mình giỏi, mới thật là đau cho chớ !

MÔNG HUÊ LÂU.

TẠI TÒA THẨM ÁN

Anh thủy thủ Michel David vô cớ bắn người hồi tháng Juin bị tòa kêu án thêm

Phòng nhì của toa Thẩm-an hôm qua đã nhóm vào buổi sang do ông Stalter ngồi chánh án có hai ông Pierre và Filatriau ngồi tả hữu.

Trong những vụ tòa xử, có ? vụ đáng nên chú ý, là vụ anh thủy-thủ Michel David hồi tháng Juin, ở lối gần trường học Petrus Ký, vô cớ bắn người và vụ mấy người bản muốn bị sở đoan trùng phạt ở Trung-kỳ.

Vụ anh thủy-thủ Michel David

Michel David bị can về tội đánh, bắn người ta mang thương và dùng súng không có phép. David đã bị tòa xử kêu án ba tháng tù. Phòng Biện-lý chống án vì cho rằng án ấy còn nhẹ quá, không đủ làm gương cho mấy anh thủy thủ hung hăng khác.

Độc-giả còn nhớ vụ ấy : chiều bữa no, hai người Annam đi chơi ở một gần trường Petrus Ký bằng hai chiếc xe-kéo chở hai anh thủy thủ ở xa chạy tới, một chiếc ngừng lại, rồi một anh thủy thủ — Michel David — rút súng bắn một người bị thương, phải nghỉ việc hết 20 ngày.

David chữa tội cho mình, nói rằng ngày trước, cũng ở chỗ đó, va bị những người Annam đánh, cướp tiền bạc, bây giờ, đi ngang đó, anh trưởng là bọn hôm trước nên bắn... để cho bọn kia chạy.

David lại viện lẽ rằng mình chẳng ăn lên toa trên vì nghĩ rằng tòa sơ phạt anh David ba tháng tù còn it quá không đủ làm gương cho những anh thủy thủ khác. Vụ nầy không phải là một vụ đanh lộn thường mà lại rất quan-hệ. Michel David không bắn chết người Annam vô tội kia, là một việc may mà thôi. Dã vậy, Michel David chữa tội, nói rằng mình say rượu, thì chưởng-lý lại còn cho là một tội nặng, chớ không phải việc say rượu mà làm giảm tội đâu. Lãnh trách nhiệm cai trị dân xứ nầy, người Pháp phải tỏ ra rằng mình dùng đắn không được say sưa bậy bạ ngoài đường.

Trong-sư Puris bau chữa cho David có nói rằng 3 tháng tù theo ngài tưởng đã là nhiều rồi. David đã mãn ba tháng tù của tòa sơ kêu án rồi. Tòa không nên bỏ tù va thêm nữa, nên tòa cho lý lẽ của Biện-lý là phải thì nên kêu án va thêm, mà cho va hưởng cái luật Berenger (án treo).

Tòa ở tại chỗ, nghị an rồi kêu án Michel David ba năm tù treo

Vụ những người buôn muối ở Trung-kỳ

Vụ nầy tỏ cho ta thấy rằng trong sự trừng phạt của sở Thương-chánh, có làm chỗ nghiêm khắc

Cách đây không bao lâu, một người buôn muối, năm ngủ, giao cho con coi coi vựa muối, không biết con con làm thế nào mà để kẻ gian lấy mất 600 ki-lô

Trong vụ trộm nầy, sở Thương-chánh biết chắc con anh buôn muối không có ta rập với bọn trộm — vì sở Thương-chánh vụ nguy sai bắt được hết bọn trộm — song sở Thương-chánh cũng vẫn cứ kiên hạ cho con nợ bồi án cấp muối đoạn Tuy Khâm xử sở Thương-chánh nã đang tiền.

Tòa thẩm-an, sau khi trang sư Dubosc cãi, đề tòa tăng ngay bắt của cha con anh buôn muối, có phần xét coi trách nhiệm về e mất muối về ai.

Tay trong lúc anh buôn muối ngủ, thì cầu con, lính phiên coi vựa cũng ngủ luôn, song hai cha con, lem mất muối, không phải là một tội rõ hình luật mà chỉ là bị bồi thường muối mà thôi.

Tòa ben thu anh buôn muối khỏi bị tù, nhưng cho sở đoan được tịch ký muối để làm tiền thiệt hại.

Một cuộc thi

ĐOÀN-THIÊN TIỂU-THUYẾT Của HỘI KHUYẾN-HỌC NAM-ĐỊNH

Hội Khuyến-Học Nam-Định cho chúng tôi hay rằng Hội đã định mở một cuộc thi Đoàn-thiên Tiểu-thuyết, quốc-ngữ, mỗi tập văn của tác-giả xin dự thi phải được ít nữa là 3o trương. Tập Đoàn-thiên Tiểu-thuyết ấy phải là một bài nghiên-cứu về tâm-lý, về phong-hóa có ích cho xã-hội.

Bài dự thi xin gởi :

M. le Président
de la Société d'Enseignement
Mutuel de Nam-Định
trước ngày 31 Décembre 1933

Ba bài Đoàn-thiên hay nhứt sẽ được thưởng một tấm liềng và 2 môn đồ thêu giá 2o$, 15$ và 1o$.

Ba bài dự thi hay nhứt sẽ được đem đọc giữa công-chúng. Sẽ có một Ban Trị-sự để sửa bài.

Chúng tôi xin hoan-nghinh ý-kiến Hội Khuyến-Học Nam-định, ão ai đâu là bạn làng văn ? Nên mau dự thi.

Cái xui xẻo của các nhà hoà-bình

Ủy-ban bài-chiến « ăn banh »

Ủy-ban bài-chiến, trước kia có diễn-thuyết ở Saigon hai lần, rồi thì đáp tàu sang Thượng-Hải và tỉnh sang Nhựt là cái ổ chiến-tranh để giao hột giống hòa-bình trong óc hai dân tộc đang chinh-chiến.

Nhưng, ở bên ấy các ông không được tiếp đãi tử-tế bằng ở Saigon là là cái xứ hòa-bình nhứt đời.

Các nhà cai trị bên Tàu không vui lòng cho các ông diễn. Vì thế nên, tuy trước kia có tin cho hay rằng ngày 3 Septembre ở Thượng-Hải sẽ có cuộc diễn-thuyết phần đối chiến - tranh, mà đến ngày nay, chưa nghe hãng thông-tin Arip hay các hãng khác báo tin về cuộc diễn-thuyết ấy . . . . Nghĩa là các nhà hòa-bình bị . . . . « ăn banh ».

Người ta nói Lord Marley và các bạn đồng chí đồng sự, đã không được diễn-thuyết bên Tàu, mà cũng bị cấm đi chơn lên đất Nhựt. Tin nầy dung . . . nhưng không dùng gì mấy. Lord Marley và ông Bộc-tơ Marteaux, đáp tàu President Coolidge có lên bến Kobé bên Nhựt, song có đều là hai ông không được diễn-thuyết, chánh-phủ bảo 2 ông ở lại đợi tàu đề trở sang Tàu mà thôi.

Hiện giờ các ông ở ủy-ban phi-chiến còn đang lo điều đình với các nhà cầm quyền đề có thể tổ-chức cuộc diễn-thuyết ấy. Nghe nói các ông sẽ diễn ba ngày lận

Sự phân chia

Tiền xâu của hội đua ngựa

Hội đua ngựa Saigon, ngoài tiền thâu mỗi người vô cửa trường đua, lại còn được xâu 15/. tiền đánh cá. Vì thế mà Hội đua ngựa giàu hết chỗ nói.

Nhưng mấy năm, tiền xâu ở cái môn cờ-bạc mà người ta gọi là thể-thao ngựa đua (Sport hyppique) ấy, không phải chỉ về phần hội-viên chia nhau đâu. Một phần tiền bỏ vào công-quỹ, còn một phần nữa khá lớn chia ra cho các hội phước-thiện.

Năm 1933, Hội đua ngựa trợ cấp cho nhiều hội phước-thiện và hội tương-tế ở đây, tất cả được 45.8oo$. Sở Phước-thiện (Bureau de Bienfaisance) được nhiều hơn hết (1o.ooo$), rồi tới Hội Bảo Trợ Nhi-đồng (Société de Protection de l'Enfanncе được 5 ooo$. Các hội khác đều được hoặc 3ooo$, 25oo$, 15oo$, 1ooo$ hay 5ooo$.

Thế thì tiền xâu cờ-bạc cũng còn có ích lợi !

Cô Nguyễn-thị Phương-Huê diễn-thuyết về :

Đè-Thiên Đè-Thích

Tối thứ tư 6 Septembre nầy, tại phòng diễn - thuyết của nhà Hội Khuyến-Học, đúng 8 giờ rưỡi, cô Nữ-Tông thơ-ký của Phòng Học Sách ở đường Arras là cô Nguyễn-thị Phương-Huê sẽ nói về :

Đè-Thiên Đè-Thích.

Chúng tôi tưởng nên cho độc-giả biết rằng cách đây vài tuần, cô Nguyễn-thị Phương - Huê có xuất bản hai ba quyển sách nói về « Đè-Thiên Đè-Thích ». Song đem cái đẹp mấy ngàn năm của Đè-Thiên Đè-Thích mà tả hằng ngòi bút, chưa chắc là tả cho hết được. Muốn hỏi vào cái khuyết điểm ấy, cô Nguyễn sẽ dùng tài hùng biện của cô tối thứ tư nầy.

Phim ảnh Âu-Mỹ đem chớp ở Á-Châu

Trong con mắt một nhà trước-thuật Pháp

Cách đây không bao lâu, ông Việt-Hàng có viết một bài xã-luận đăng trong tờ báo nầy nói về tinh-thần thanh-niên ta bi khủng-hoảng là một phần do nơi ảnh-hưởng xấu của phim ảnh Âu-Mỹ đem qua chớp ở đây.

Bài báo ấy đáng ra chưa được mấy ngay thì xảy ra việc Sơn-Vương cùng các đồ-đảng còn thanh-niên đi ăn cướp. Trước một cô bút, Sơn-Vương khai rằng mình muốn bắt chước theo trong hát bóng ! Không phải chỉ dựa theo lời khai của một tên tướng cướp rồi chúng ta kết an phim ảnh Âu Mỹ đâu ! Đã biết bao nhiêu việc tội phong bại tục xảy ra từ bấy lâu nay vì chịu ảnh-hưởng của mấy cuốn phim chớp bóng

Phim ảnh có hai cho dầu ác ta nhiều, bất luận là hang nào, lớn hay nhỏ già hay trẻ. Ít có cuốn phim nào có thể giúp ích cho sự bồi bổ về tinh-thần của ta được.

Chẳng những người bổn xứ đã thấy cái hại của phim ảnh mà thôi, cho đến người Âu cũng công nhận như vậy nữa ! Bác-sĩ Legendre, một nhà thám-hiểm, từng chịu ủy các xứ ở Viễn-đông trên mấy mươi năm, am-hiểu phong-tục và tập-quán các dân-tộc ở Á-châu có viết một chương nói về « Sự chớp bóng và ủy-ve của dân ở Á-châu » trong quyển « La crise mondiale » xuất-bản hồi năm rồi. Tôi xin dịch thuật ra đây để cho các bạn đọc giả biết ý-kiến của một nhà trước thuật Pháp đối với sự đem phim ảnh Âu-Mỹ sang chớp ở Á-châu. Dưới đây là ý-kiến của bác-sĩ Legendre.

Cái vấn-đề mà hết thảy người Âu ở Á-đông đều có một tư-tưởng như nhau là vấn-đề « hát bóng » ai cũng đều dùng lòng công nhận là hát bóng có khuấy rối và làm hại các dân tộc còn cù-kỹ về đủ phương diện, dân-tộc ở Ấn-độ, Nam-dương quần-đảo, Đông-Pháp và Trung-hoa.

Như ở ủy-ve và các tỉnh tốt của dân da trắng mà chúng ta mới đừng được trên các dân-tộc đó. Mục đích của chúng ta là vừa là thực-dân, vừa là hòa dân. Nếu chúng ta không tìm cách để giáo-hóa dân tộc bị chinh-phục, đánh đổ những phong-tục và chỗ xu-hướng theo bản năng của họ đi thì chức vụ của chúng ta còn thiêu sót vậy.

Người Âu làm hướng-đạo cho các dân-tộc ở Á-châu, đem sự tự-do và bình-đẳng cho, mở mang khai phá giúp ích cho dân bổn xứ nhiều, dẫu dân bổn xứ, bất luận là dân Ấn, Mã-lai, Annam hay Trung-hoa có kinh phục hay không kinh phục đi nữa, thì cái chức-vụ của dân-tộc đi chinh-phục cũng chẳng ai dám nói còn thiếu sót được. Dẫu cho dân bổn-xứ không chịu thường-thức hay chưa tới trình-độ lãnh-hội văn-hóa của chúng ta được, họ cũng phải kính trọng tư-cách nhà-nhàn của dân da trắng — bất kỳ là dân-ông hay dân-bà — ở thuộc-địa.

Hơn mấy trăm triệu người đều phải kính-phục phong-hóa của người Âu. Giữa lúc dân sự các thuộc địa còn đương kính-phục người Âu thì sự chớp bóng lại ra đời. Trên tấm mỏi trắng, không biết bao nhiêu là hình ảnh đã phô bày giữa mắt mọi người những việc quá tỉ-chon, những điều làm cho người coi phải hổi hộp, phải xao-động trong tâm hồn. Không mấy chốc, dẫu óc còn non nớt của dân bổn xứ bị phim ảnh làm hại rất nhiều. Từ thành thị cho chí thôn quê, đâu đâu người ta cũng mê mẩn hát bóng.

Những người tưởng chiếu phim ảnh đó có thể đem cho dân thuộc-địa được một bài học có ích là những người có ý tưởng sai lầm. Hồi ôi ! phần nhiều người Âu-Mỹ, — thứ nhứt là người Mỹ — vẫn quảng cuốn phim làm cho người coi phải hồi-hộp, thần-thức, khoái-khoái v. v.. Những cuốn phim nói đây là những cuốn phim đầy dẫy những chuyện giết người hết sức độc ác về ghê gớm của các tướng cướp tưởng tượng hay là những bức tranh, những cảnh làm khoái động lòng dục của mọi người.

Phim ảnh nói trên đây chớp ở Âu Mỹ vẫn xem thường. Người Á-châu hay cảm, hay nhẹ da mau lòng, nếu đem các phim ảnh đó chớp cho họ xem thì họ sẽ tiêm-nhiễm những chuyện xấu mà họ đã thấy trên màn ảnh liền. Chẳng những làm hại đến phong-tục họ mà thôi lại còn làm hại đến tình cảm của họ đối với chúng ta nữa. Chúng ta không cần phải chịu khó mà hiểu việc nầy.

Thử hỏi thử ng thường, phim ảnh Âu-Mỹ chớp cho dân bổn-xứ xem những gì ? Những cái cái xấu xa của cuộc đời .. cuộc đời chúng ta. Người ta đem diễn truyền thức mắt hết sức mở hoát của họ, cho họ xem những cảnh trong các sòng đỏ bác, trong các thị-quán ở Âu Mỹ, cho họ xem những chuyện giết người cướp của, đón đánh xe lửa, cho họ xem những người dân-bà ăn mặc hết sức lõa-thể trước khách bất kỳ là ai, cho họ xem những cảnh dan dìu của nam-nữ trong ôm ấp, siết nhau, hôn nhau cả giờ trên màn ảnh.

Những sự hun-hút nhau đó là điều trái mắt cho người Tàu, người Annam. Ấn-độ hay Mã-lai lắm. Họ sẽ ngạc nhiên hết sức sau khi xem những cuốn phim có tánh-cách hồi-dâm ấy.

Những cuốn phim mà phần đông người Mỹ cho là hay tuyệt đó, thì dân ở Á-châu, sau khi xem rồi, đều bỉu môi chê bai liền. Ủy-ve của giống dân da trắng bị mất cũng vì đó. Nhiều điều không nên cho dân thuộc-địa xem thì chúng ta lại cứ đem ra diễn trước mắt họ mãi, rồi họ lại trông làm rằng dân-ông dân-bà Âu Mỹ đều có những tư-cách xấu xa như trong các phim ảnh đã chớp ra đó.

Ở Calcutta, Singapour, Batavia, Saigon, Canton, Thượng-hải, người ta đều đua nhau chớp cho dân bổn xứ xem cái bề trái của văn-minh Âu-Mỹ. Họ xem hai bóng, họ hớ, để ý, rồi tưởng đâu ở Âu Mỹ chỉ có bọn cướp, bọn gái mãi dâm không mà thôi,

Trên đây là ý-kiến của bác-sĩ Legendre mà tôi xin lược dịch và tóm tắt lại chu các bạn đọc xem. Nếu dịch ý nguyên văn chắc không thể nào đăng ra đây được.

HÀN-LINH

Một quyển sách có ích

« Bịnh ho lao ở Đông-pháp »

Bác-sĩ Louis Bui, hiện đang giúp việc tại nhà-thương Chợ-rẫy ở Cholon, là một nhà chuyên môn về việc chuyên chữa bịnh nhơn bị ho lao. Khi ông Louis Bui còn ở bên Pháp, ông có viết một quyển sách nói về bịnh ho lao ở Đông pháp, ông giáo-sư Léon Bernard là một tay có tiếng tăm trong làng khoa-học nước Pháp đã chịu viết tựa cho quyển sách của vị thanh-niên anh tài ấy.

Trong quyển « Bịnh ho lao ở Đông-pháp, (viết bằng tiếng Pháp) bác-sĩ Louis Bui có chỉ một cách trường tận vì sao bịnh ấy bành trướng thế lực ra mau và chỉ cách trị bịnh cho có hiệu quả. Thuật hết những câu hay của quyển sách ấy không phải là dễ. Độc-giả vị nào hiểu tiếng Pháp, mua coi mới biết. Quyển sách ấy giá 18 quan, bán tại nhà in Unioh, 37 rue L. Mossard Saigon.

Văn lộng hoài

Bọn cướp Tàu bắt một ông truyền giáo-sĩ

Tin ở Hồ-Nam cho hay rằng ông cha A. Gallego là một ông trong phái-bộ truyền-giáo của Espagne ở Hồ-Nam bị bọn cướp Tàu bắt trong ngày hôm kia, khi cha đi Yotchéou ở phía bắc Hồ-Nam. Hiện giờ chưa có tin gì thêm về việc nầy cả, song ai cũng nghĩ rằng bọn cướp giải nhà truyền giáo ấy, đi đến một nơi giáp ranh giới Hồ-Bắc, Hồ-Nam và Giang Tây.

Cha Gallego sanh trưởng ở Castille bên Espagne, cha sang Tàu năm 1920 và từ đó tới giờ cha vẫn ở Hồ-Nam luôn luôn.

Không phải lần nầy cha mới bị bắt đâu. Hồi biến động năm 1927, cha đã bị bọn cộng-sản bắt hành hạ một lần rồi.

Đem mình hiến cho Chúa, phiêu-lưu nơi đất khách để truyền giáng đạo Gia-Tô, cái đời các nhà truyền giáo-sĩ nghỉ cũng gay go lắm vậy.

HỎI NGƯỜI MẮC BỊNH HO LAO !!

Nhà Thương-thí chữa bịnh ho lao

Số 59, đường Chasseloup Laubat, Saigon

-:- ĐÃ MỞ CỬA -:-

HÃY GIÚP CHO

HỘI CHÂN-TẾ XÃ-HỘI

Tối nay 6 Septembre 1933

TẠI NHÀ HÁT TÂY SAIGON

gánh hát TÂN-THỊNH

sẽ diễn

PHẬT TỔ GIÁNG SANH

một tấn tuồng được hoan nghinh nhứt trong các tấn tuồng

Cuộc đua ngựa Saigon

kỳ thứ mười bảy trong mùa mưa

Chúa nhựt 10 Sept. 1933

Ngựa đăng tên đua

ĐỘ THỨ NHỨT

Phần thưởng Sadec (1)

Đồ tron 1000 thước — Ngựa 3e série

Hong hue Nu	30.5
Huynh Anh	30 5
Joli Coeur	32
Kim to Nu	33 5
Belle Fleur	35 5
Kim Luông II	40

ĐỘ THỨ NHÌ

Phần thưởng Vinhlong

Độ tron 1000 thước — Ng a 3e série

Dam Van	30.5
Ma tan Tan	33.5
Kim Hoa	33 5
Khuu Tien	35
Vang tan Long	35 5
Vang Gia	38 5
Vang Phước II	38 5
Gloria	38 5
O Gàm	40

ĐỘ THỨ BA

Phần thưởng Cigarettes Mic

Độ nhứt Double Event Đi chặp tron 1500 thước — Ngựa hors série mới

Khuu Lân	47
O Hoa	43
Popéay	42 5
Alcyon II	41 –
La Van	40 –
Hong dong Thanh	38 –
Khuu Beo	37.5
Khuu long Vang	36 5
La Tosca II	35 5
Khuu Voi	32
Kim Lien	28 –
Kim Hue	25
Hong Hoa	24
Hong Van	20 –

ĐỘ THỨ TƯ

Phần thưởng Travinh

Đồ tron 1400 thước — Ngựa 1ère série

Kikerley	30.5
Nu ngan Hue	30.5
Dam phu Lâm	30 5
Kim Qui	33 5
Vang Van	35.5
Dam Huynh	35 5
Vang Dai	37 –
Huynh Mai	38.5
Tieu manh Thường	40 –
Ma dai Hung	40

ĐỘ THỨ NĂM

Phần thưởng Châudoc

Đồ nhi Double Event Đồ rao chấp 1500 thước — Ngựa hors série cũ

Bach hue Xa	45
Huynh Long	44
Hong Dinh	43
* Khuu Bay	42
Khuu Long	39
Majunga	39 –
Long An	33

ĐỘ THỨ SÁU

Phần thưởng Sadec (2)

Đồ tron 1200 thước — Ngựa 2e série

Khuu Nhan	30 5
Vang Ben	33 5
Phi Dieu	33 5
La Felicite	35 5
O Van	37
Dam phi Long	40 –

NHỚ ĐỌC

ở trương 4, tiểu thuyết:

Đà nat vàng phai

Nam-kỳ tô xưng trung nghĩa

(Tiếp theo)

Vua Gia-Long tiếp sớ tâu của Văn-Quân, liền hạ chiếu quở trách Văn-Quân mà rằng: Nay triều-đình có việc đẹp giặc, chỉ triệu nhà ngươi về triều, thế mà nhà ngươi không phụng chỉ triều-đình, lại bươi móc việc người về lúc đi vắng, triều-đình chỉ lo việc hiện thời cần kíp, không hơi nào tra xét những việc đi vắng của bọn viện binh.

Lê-văn-Quân tiếp chiếu chỉ quở trách làm vầy, ông sợ mang tội với triều-đình không khỏi. Văn-Quân bèn giả xưng có bịnh, xin từ chức về nhà. Nguyễn-văn-Lợi hiện làm Cai-cơ, được thay thế Văn-Quân giữ đồn Hưng-phước, năm Tân-hợi Văn-Quân hết bịnh, vào bái yết vua tại triều, vua lại quở trách Văn-Quân nhiều lời, giao Đình-thần nghị án trị tội, Đình-thần buộc tội Văn-Quân thất trận, lại bất tuân chiếu chỉ của vua, theo hình luật của bổn triều. Lê-văn-Quân bị kết án trảm quyết, vua Gia-Long xem bổn án ấy, ngài không hạ bút châu phê, bởi ngài nghĩ lại Văn-Quân có công nghiệp với nước nhà, không nỡ lòng giết Văn-Quân tội nghiệp, ngài liền xóa bỏ bổn án xử trảm, chỉ cách chức Văn-Quân mà thôi. Lê-văn-Quân hổ thẹn và buồn giận không cùng, ông ta uống thuốc độc mà chết.

* Vua Gia-Long nghe tin Văn-Quân tự tử, ngài có lòng thương tiếc không cùng, ngài thân hạnh tới nhà Văn-Quân, đứng trước quan-tài than khóc, lại có lễ vật của vua phúng điếu, có quan Khâm-mạng làm lễ điếu tang, sau khi an táng Văn-Quân xong rồi, chỉ chuẩn thuộc binh tâm người thủ mộ, (coi giữ chỗ mồ của Lê-văn-Quân) mộ địa phụ-thân của Văn-Quân cũng vậy, có thuộc-binh thủ mộ bổn ngươi, còn mẫu-thân Văn-Quân tuổi tác đã già, vua ban cấp nguyệt-thường dưỡng lão, con nuôi của Văn-Quân là Lê-văn-Khâm biện làm Cai-đội, xin từ chức về nuôi dưỡng bà mẹ Văn-Quân, vua ban khen Lê văn-Khâm hiếu thảo với bà mẹ của cha nuôi, ngài cho phép Văn-Khâm từ chức liền đó.

Lúc trước Văn-Quân tùy tùng vua tại Vọng-các, lịch duyệt nhiều chỗ gian nan, hai lần trợ chiến Diến-điện và Đồ-bà, Xiêm-vương có lòng kính phục, đến lúc trở về Gia-định, ông có chiến công cũng nhiều, vua Gia-Long trọng dụng ông một bực Huấn-thần, thiệt có lòng tin cậy, bởi vì Văn-Quân hết học võ thuật, có tánh hảo thắng và ganh ghét kẻ đứng lên, áp dịp Võ-Tánh là người thiển-nhiên, ỷ quyền thế làm chức Phó-mã, khi ở triều-đình hoặc ra chỗ chiến trận, Văn-Quân và Võ-Tánh cũng ngang hàng với nhau, vì cớ ấy cho nên Văn-Quân có dạ bất bình, thường kiếm chuyện gây gỗ với Võ-Tánh mãi, đến khi hội binh tại Phan-rang đánh giặc, Văn-Quân bị thất trận mấy lần, còn Võ-Tánh thời thắng trận luôn luôn, không khi nào thất bại. Lê-văn-Quân lấy làm xấu hổ, không tuân chiếu chỉ trở về Saigon, theo phép luật của triều-đình, Văn-Quân mang án xử trảm, nhưng vua Gia-Long có lòng ái tuất, chỉ cách quan chức của Văn-Quân mà thôi, bởi vua biết Văn-Quân là bực nhơn-tài, để cho Văn-Quân lập công chuộc tội, chẳng ngờ Văn-Quân buồn giận tự tử, thương tiếc thay một bực Công-thần.

Còn nữa

KHI **PHỔI YẾU**

nên dùng thuốc

PULMONIA

chữa bằng thảo-mộc

Khỏi tốn tiền ông gọi bà

E. LOGEAIS, Docteur-Pharmacien à Boulogne-sur-Seine

Có bán khắp các hãng thuốc khắp Đông-Pháp

Ở Saigon: J. MICOLIER 84, SABLONNIERE 84, RUE BARBIER

Hàm huyết phụng nhơn

Hôm qua có người nói với chúng tôi rằng: Thiên hạ đồn savon Việt-Nam làm bằng dầu caoutchouc nên vàng và không tốt, vì lòng này chúng tôi mua hột caoutchouc nhiều về ép dầu ấy là những thứng thị phi của mấy hiệu savon khác bán không lại savon Việt-Nam nên kiếm thế nầy thế nọ chê bàng và làm thiệt hại savon Việt-Nam đặng để bán hàng mình. Savon Việt-Nam dùng ròng dầu dừa làm ra, vì dầu dừa là một thứ dầu dương thời rẻ tiền hơn các thứ dầu khác đặng làm ra savon giá nhẹ tiền mới bán ra được giá 0$25 một kilo.

Trước khi làm savon Việt-Nam, đã mười mấy năm nay chúng tôi năm nào cũng mua nhiều hột caoutchouc ép dầu bán ra cho người ta dùng làm dầu vernis, dầu sơn tục kêu là dầu cà sống (huile de lin cuite) để trộn sơn hoặc làm đèn đốt, đèn cầy. Dầu caoutchouc là dầu sicatif nên làm savon xấu và niêm, không cứng được như savon Việt-Nam, savon Việt-Nam đốt cũng nhờ dùng đó thượng hạng.

Vả lại nam nay giá dầu caoutchouc mắc hơn dầu dừa nên không ai dùng dầu caoutchouc mà nấu savon bây giờ.

Việc buôn bán tranh không lại savon Việt-Nam nên kiếm cách hại, kiếm lời nói xấu, xin đừng bao dưng nghe những lời ấy.

Vả lại từ khi chúng tôi làm savon Việt-Nam ăn đến bây giờ thì dùng bao được có savon tốt mà giá rẻ đến đâu savon Marseille thiệt bây giờ cũng phải hạ giá theo.

Ấy là savon Việt-Nam làm ích lợi cho đồng bào đó. Xin đồng bào cứ việc mua savon Việt-Nam về xài vì savon Việt-Nam tốt luôn luôn và thứ savon bị ám hại chúng tôi đã thâu hết rồi, không còn bán nữa.

Savon Việt-Nam lòng nấy bán một giá với các thứ savon kia làm tại Nam-kỳ mà dùng it hao hơn savon khác bội phần.

Nay kính cáo.

Giá báo

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50
Mỗi số	0.06

Qui vị

Muốn mướn về hình thiệt **tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả:**

Muốn về hình đặng **in trong sách**, hình về theo **yết-thị** lời rao buôn bán

Các thứ tranh hoạ mi-**thuật** thiệt khéo về bằng **phan** hoặc bằng dầu, vân **vân...**

Xin mời đến thương **nghị tại**

Imprimerie de l'Union

NGUYỄN-VĂN-CỦA

37 rue L. Massard SAIGON

MUỐN trẻ con đặng mở mang, trẻ con biết đọc trong 60 ngày, trẻ con thích học trong bước đầu khó khăn.

thì nên mua cho chúng nó một quyển

Tôi đọc nguyên tiếng

Giá mỗi cuốn: 0$20

Có bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của, 57, rue Lucien Massard. — SAIGON

Mượn thì được

Muốn sống lâu, lên chức, nhiều tiền, khỏe mạnh, muốn nhiều con cháu, muốn vui vẻ luôn, được hết, hễ muốn thì được. Nhưng mà... Xin qui vị hãy nghe theo sẽ được không sai chút nào, mà phải tin lắm mới có hiệu nghiệm.

Một điều yêu cầu đây là qui vị hãy thường ngày uống trà **Việt-Thái** và cứ tuyệt đừng uống các thứ trà ngoại quốc có hại, bởi vì là trà **Việt-Thái** thơm ngon hồi mát, đã ngủ mau tiêu, không hại thận không khô cổ, có nhà nước thí nghiệm, cấu chứng tại tòa, viện Y-học nghiên cứu, uống trà **Việt-Thái** thì tinh thần thể khỏe mạnh, hễ thân khỏe mạnh sẽ không ốm đau, sẽ được sống lâu, tinh toán khôn ngoan, sẽ được lên chức ngợi-khen, rẻ được giàu có thạnh đạt. Dám xin uống thử sẽ rõ lời nầy đáng tin, mà lại rõ công lao của M. Phạm-hạ-Huyên, 36 Sabourain Saigon đã chế tạo thứ trà qui báu ấy.

Nghe đồn mới có thứ trà **Việt-Thái** bạch tuyết, hương thơm tự, ngon qui thương hạng, mà còn rất nhiều đại lý khắp các làng các chợ nhỏ, qui vị lưu ý sẽ được hưởng các sự may mắn nói trên đây.

Học Bổng

Của Pensionnat « ôn-ngọc-Tăng » 488-440-442 Rue Jean Eudel Khánh-Hội (Saigon)

Ngày 15 Septembre 1933, đúng tám giờ ban mai, tại Trường « Tôn-ngọc-Tăng » sẽ mở một cuộc thi cấp học bổng cho học trò nghèo. Trường chỉ lựa bốn chục trò cho vào học không. Tùy ý học-sanh muốn học để thi sơ học (từ lớp Đồng-ấu (Cours Enfantin) cho đến năm thứ nhứt (lère Année), hay là muốn học riêng các môn khác như: Anh-Văn (Anglais), Pháp-Văn (Français), Bút-Toán (Comptabilité), Tốc-Ký (Sténographie) cũng được.

Trước các môn học sau nầy phải là người có bằng sơ-học hoặc biết nói và biết viết chữ Pháp cho khá mới được.

Đơn xin phải nói rỏ học-lực của mình đã đến đâu rồi và muốn vào học lớp nào.

Phải đính theo đơn một cái khai sanh có chứng nhận hẳn hỏi. Đơn phải gởi ngay cho ông Đốc trường « Tôn-ngọc-Tăng » trước ngày 14 Septembre 1933 quá hạng không thâu nhận.

ÔNG LOUIS ROUBAUD

được phần thưởng 1.000 quan của viện Hàn-lâm

Hỏi ở Bắc-kỳ xảy ra cuộc biện-động, dư-luận ở bên Pháp rất là xôn-xao, nên chi báo bên ấy có phái nhiều người qua tận nơi mở cuộc điều-tra. Trong những người đáng cho ai nấy chú-ý hơn hết là ông Louis Roubaud giúp việc cho báo « Le Petit Parisien ». Sau khi đâu đó đều được êm lặn cả rồi ông trở về Pháp có soạn ra một quyển sách nhan đề là « Việt-Nam » có gởi qua đây bán được người mình hoan-nghinh một cách rất đặc-biệt.

Nay có tin ở Pháp cho hay rằng vừa rồi ông được lãnh phần thưởng 1.000 quan của viện Hàn-lâm về quyển sách Le Bourdonnais của ông mới viết ra. Thật là một sự rất vẻ-vang cho ông lắm đó.

P. L.

Con đường sắt

ở Cao-miên sẽ làm tiếp cho đến Aranya

Ngày 29 Août, quan Toàn-quyền Pasquier có đi Pnom-Penh để hội đàm với vua Sisowath và quan Khâm-sứ những vấn-đề có ích lợi cho xứ bảo hộ.

Theo lời nghe-đồn thì trong cuộc hội đàm có bàn bạc về sự làm tiếp con đường xe-lửa Pnom-Penh Monkolborey cho đến Aranya. Quan Toàn-quyền có lẽ quyết nghị cho làm tiếp con đường sắt ấy cho tới biên-giới Xiêm-la, tức là nối với con đường sắt chạy đến Singapour.

Còn có người lại nói quả quyết rằng vua Cao-miên và quan Khâm-sứ có lẽ hứa khởi sự nghiên-cứu làm con đường sắt Pnompenh-Saigon. Cái tin nầy nghe cũng có lẽ, bởi vì con đường sắt Saigon-Pnompenh đã có kêu nài hơn 50 năm nay rồi.

Trường sơ-học và tiểu-học ở Saigon

Quan Giám-Đốc các trường sơ-học Saigon nhắc cho gia-quyến học rõ nhớ rằng trường sơ học và tiểu-học tại châu-thành sẽ tựu ngày 15 Septembre 1933 nhằm 26 tháng bảy Annam).

Kể từ ngày 7 Septembre 1933 các trường tại địa phận Saigon sẽ khởi sự thâu giấy tờ của trẻ xin vào học. Ấy cha mẹ không cần đợi tới ngày tựu trường

Theo lời nghị định quan Toàn-quyền ngày 17 Juin 1933 những trẻ nhỏ mà đến 31 Décembre 1933 đúng 6 tuổi tây thì được cho vào học lớp Đồng-Ấu (Cours Enfantin). Không có trở ngại đều chi

Lớp Nữ-công lập từ năm ngoái tại trường Sơ-học Dakao cũng còn dạy như thường. Học-trò nữ từ 14 tuổi sắp lên và đã học lớp nhứt hoặc lớp nhì hai năm được xin vào học lớp ấy

Quan Giám-Đốc trường Sơ-học Châu-thành.

(Số 3) GIA-ĐÌNH TIỂU-THUYẾT

«Lòng dạ Đàn-ông»

của **Phi-Tinh.**

Bà phán nhỏ từ một năm nay chẳng biết lệ gì mà bà đỗi tánh lẫy làng, dương gắt gao độc hiểm trở lại quáng đại hiền-lương đối với cô Kim-Ngân bà từ-tế vui vẻ luôn luôn, lại cho cô được hoàn-toàn tự do tha hồ đi chơi bời coi hát xướng, bà làm cho chìa khóa riêng đi chơi khuya về mở cửa vô Mỗi lần cô đi ra khỏi nhà đều có cậu Tường là cháu kêu bà phán bằng cô theo trêu ghẹo ướm lời quèn bướm rủ ong, cô rất ghét cậu không khi nào chịu trực tiếp nói chuyện với cậu được mười phút đồng-hồ vì cậu Tường học thước kém ngôn-luận it sắc đẹp không bằng cậu thanh niên trong buổi hát tiếu ra dấu bảo cô đi theo đó Cô chưởng hay đến chơi nhà cô kỳ thêm ở một xóm, cô kỳ mới giới thiệu cho cô làm quen với cậu Võ-văn-Quân là con của ông hội-đồng Liêu trong Phước hậu, dương niên học sanh năm thứ ba trường Annexe H K N. Gia-định, cậu Quân giỏi dắn thông minh bặt thiệp ..

Đi xem hát tiếu với cô kỳ Thêm đêm nay gặp sự đờ dang như vậy. Cô về nhà nằm thao thức tới sáng không nhắm mắt được « Ta trót nhẹ dạ để cho người quèn rủ vào đàng khỏ nhục, tuy chưa làm đều tội lỗi nhưng chắc về sau đây sẽ phần ta có duyên nợ gì với chàng Võ-văn-Quân không chẳng ổi! Có phải thật chàng thương em vì cái ái tình cho thương hay là cũng chẳng khác bọn lường đời ?

Ô mà tệ cho ta sao khéo phục-lụy dưới quyền sai khiến của thân-tình! Ta có quên.. quên đi để được an lòng .. Được nào có dâu m ồn vậy nhưng trí vẫn in sâu gương mặt sáng sủa đẹp-đạm để thương lời nói hùng hồn thanh thao hoạt bát, bộ đi mạnh mẽ lắm liệt oai nghi của cậu Võ-văn-Quân.

Sáng hôm nay bà phán không được vui vẻ như mọi bữa bà quạu-quọ cộc cằng mắng chưởi tôi tớ tưng bừng cô Kim-Ngân thấy vậy hỏi bà rằng :

— Thưa dì, chẳng biết dì có sự gì không vui mà coi bộ buồn bực nên con có thể bỏ khuyên giải được dì tô thật con xin sẵng lòng

Tôi có sự gì thấy kệ tôi, còn cái sự của cô đó ai hỏi tới ? Cô lọng lắm rồi, ở từ tế với cô rồi cô coi người ta không ra gì hết ? ..

hưa dì, con có sự chi không phải dì cứ rầy la, chớ mẹ con trong nhà đề ngờ nhau không tốt ?

— Sự gì đề ông thức dậy rồi sẽ hay — Bà phán nói rồi hấy cô một cái đoạn bỏ đi ra nhà sau, cô đứng ngẫm-nghĩ hồi lâu rồi thình-thoảng vào phòng úp một rơi lụy trên gối.

Tấm giờ ông phán ngủ dậy rửa mặt súc miệng xong, ra ngồi ghế giữa uống cà-phê không biết bà phán có nói gì với ông không mà trọn ngày đó ông làm thinh chẳng rầy la chi hết. Tới tối lại, ông lại nằm dựa ngửa trên ghế phô trơi hút thuốc phi-phà dòm lên nóc nhà ngâm nghỉ giây lâu đoạn kêu :

— Ngân a Ra cha biểu.

Cô Kim-Ngân trong phòng bước ra đứng kế nè bên cha ông phán dạy qua.

Cô Kim Ngân ý lời ông phán ngồi dậy với tay gạt điếu thuốc ở cạnh đìa bằng pha-lê để trên bàn chung với với một bộ đìa tách uống nước. Ông ngồi chắp hai tay trên đầu gối hỏi rằng :

— Con năm nay mấy tuổi trên đầu rồi con có biết không

Dạ thưa ba, con năm nay 18 tuổi nào phải trẻ con chi mà quên niên kỷ của mình.

À con đã 18 tuổi con lớn rồi sao con chẳng lo trau dồi đức hạnh giữ gìn phẩm giá cứ lẳng lơ mãi thế nầy chẳng coi kiên-trinh làm qui nếu một mai cái đức của con sau nầy ra thế nào con có dự-kiến được không ? Cái tuổi ngăn ấy là cái tuổi sắp lấy chồng và nhiều người đã có chồng nên con phải cẩn thận xem nết nếp làm dâu ăn ở cho chính chắn.

— Thưa ba con cũng hiểu biết được nhiều việc lợi hại lẽ đâu làm gái lăng-lơ mất nết để cho ba nhọc lòng dạy đỗ. Xin cha tin lòng con và chớ nghe miệng lăng lưỡi mà nói oan cho con tội-nghiệp.

Ông phán lô mắt nhìn con.

Khéo léo lự ! oan ức nỗi gì ? Hỏi hôm nay đi coi hát mấy có trừng giờn với bọn con trai bất giáo mấy đi chúng nó bu theo xỏ ghẹo đây đùa như một con kỳ-nữ kia chăng ?

Còn nữa

HÀN-LINH

NHÀN ĐÀM

Cảnh trời êm đềm thanh tịnh.

Thầy Tâm Linh mặc giọ lam việc, thong dong vào bước mẹ cả tàu lục tỉnh năng nhỏ mắt chơi. Rồng thấy thầy Sáu đang đứng khoanh tay nhìn xuống, sắc mặt xanh, hình dung tiều tụy.

Thầy Tâm bước lại vỗ vai thầy Sáu và hỏi:

Bông sơ mộng sẻ

Bon làm gì đứng đây, cha mà sao coi đon đớm quá, đon đi sao vậy.

Thầy Sáu day lại thấy thầy Tâm thì miễn cưỡng bắt tay.

Bông sơ anh Tâm. Ở tỏi bị đau cảm một tháng nay, mới vừa mạnh, bí ăn uống không đặng nên mất sức và ốm nhiều. Ở rảnh đi làm hôm qua, nay trong mình còn yếu mà nên tôi đi tới đây nó hỏi tôi tâm mày mặt nên đứng nghỉ một chút.

Thầy Tâm. — Chắc tại đon đau lâu nên mất sức và thiếu máu rồi nó làm vậy chớ gì. Vậy mà đon có uống thuốc chi đặng bổ huyết lại không?

Thầy Sáu. Có anh Tâm, tôi có mua hai ba thứ mà uống sao cũng như không. Hôm rày tôi giận tôi không thèm uống nữa.

Thầy Tâm. — Đon có uống «Huyết-Trung-Bửu» của Nhị-Thiên-Đường chưa?

Thầy Sáu. — Chưa.

Thầy Tâm. — Vậy thì đon nên mua mà uống, tôi dám nói chắc, đon mà uống chừng 3 ve thì đon lại sức liền. Đon nhớ không, năm ngoái tôi đau một trận cũng giống quá tay, tôi còn ốm yếu hơn đon bây giờ nữa, mà tôi nhờ uống mấy ve «Huyết-Trung-Bửu» của Nhị-Thiên-Đường ở Cholon, đó rồi lại sức, tôi có đi đá có thứ tới bây giờ đây.

Thầy Sáu. - Thiệt vậy sao anh Tâm.

Thầy Tâm. - Thiệt chớ ai gạt đon làm chi.

Thầy Sáu. Thôi, ở hoa anh Tâm để tôi về Cholon liền bây giờ đặng mua thứ ít ve về uống coi.

Thầy Tâm. — Thì đon đi mua về uống thử, rồi mới biết lời tôi nói thiệt.

二天堂丸中藥

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG HUYẾT-TRUNG BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thí nghiệm rồi, bổ-dưỡng đảm bao không có sự độc địa chi trong thuốc cả

Trăm nước thạnh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, đo nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khí huyết làm cho cường trong nước và bền chắc gốc lại thêm loài giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gắng mà lo xét chước trước cho nên hậu tử, kẻo cường hèn khí huyết cho lắm mới dây trong thế-giới đã mở mang, quyền vợ cũng phải lấy sự ốc là gốc. Vậy thì rõ thứ thuốc Huyết-Trung-Bửu là thiệt rất bổ huyết, cầy can tâm và thêm sức mạnh trong toàn thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc nầy.

Người, nếu yếu đa mất như vậy thì biết cái phần huyết đã hư rồi, vậy uống hoàn thuốc Huyết-Trung-Bửu nầy bảy hôm thì đa thịt trở nên đỏ sẫm mặt tốt tươi, mà chưa uống thuốc nầy thì lấy kim chít tay mà đâm nhằm tay ra máu ít nước, trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu tươi đỏ rồi đến khi đã uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chích mà máu trên giấy sắc máu trở nên đỏ tươi, còn dùng được lâu thì mập mạnh khỏe. Khi uống thuốc, có ai khi mình chưa uống hoàn, đi cân thử cho biết, đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nữa cân, con khi chưa uống hay cầm vật chi nặng hơn một yến giờ lên tuổi nó sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại thử y như vậy, cầm thử vật ấy giờ lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc Huyết-Trung-Bửu nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người mệt huyết không dặng đây đà tới luôn nói chuyện, nếu uống thuốc nầy phải khi đầy đủ cả rất hoặc nói đến 3, 4 giờ không nhàm mắt rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc Huyết-Trung-Bửu rất hay và quí báu là dường nào.

Con người huyết hư bước đi đứng không được nửa dặm đi đứng thì mệt, uống thuốc nầy chừng một tháng sau, chạy đua một dặm đường không hề mệt.

Con người sanh sản rất hư, như làm cám-dục thái quá thì tinh thần đa khô cạn, nguyên lạnh, uống thuốc Huyết-Trung-Bửu sẽ thấy tinh thần lại như thường khi hồi trước, ăn nói thì mau mà rõ, nệ phát huyết kém thì tàng thân phải kém, nên uống thuốc bổ huyết lại là uống bổ tàng thận vậy thì thấy những chứng bịnh hay đường nào.

Lại còn những người vì ít sữa không tốt uống sau bảy ngày thì ít sữa lại có sữa nhiều 3 phần khi trước và tốt, còn người đờn bà đi mướn làm vú cho con người khác, khi sục làm đau bụng hoặc ra máu trắng làm, không đủ uống luôn một tháng thì huyết xấu trở nên đỏ tươi và đi uống ngày không đau bụng, con uống luôn mỗi tháng chẳng hề trời sụt, mà lại đau nơi có đau làm chứng rõ thuốc Huyết-Trung-Bửu là con phòng nguyên lạnh.

Thường khi con nít mới sổ mũi sữa mũi tiêm-thiên đã kèm thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa hết đi đứng phải biết rõ bịnh ấy tại khí huyết của đứa nhỏ hay đi hoặc bịnh cam tích chạy bởi đó mà ra, như con mới từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn cơm rồi phải cho uống thuốc Huyết-Trung-Bửu 1 muỗng cà phê mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng hề có ch. khác như khi còn nhỏ mau đau đi đến già nó không hay đau đớn.

Mọi người đờn-bà đường kinh không đúng hoặc khi trôi, khi sục hay làm đau bụng uống thuốc nầy đường kinh tự nhiên tốt lại và đau thai, còn người đờn bà có thai, uống thường đến khi sanh đẻ mau miễn và có sức mạnh lại như ngày chưa có thai và đi bổ dưỡng lại huyết thì cái sữa của người đờn-bà huyết khí hư thì sanh ra nhiều ít phải mạnh mẽ, còn người đờn-bà huyết khí hư thì sanh ra buồn ít lắm nhà người không yên, tại can hỏa tương lên, làm đau bụng và nước mồi có mình mẩy uống đặng thuốc Huyết-Trung-Bửu, thì huyết tốt, ai cau hỏa chẳng nhau lên, khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đi mới trên tiêu trừ dặng hết.

Còn người tuổi trẻ ngồi tiên nhiễm và ngồi hậu thiên suy kém, ham việc làm-dục khí huyết hao kém sanh ra đa mắt vàng hay xây xẩm, tối tăm đau lưng lòng đi đứng tay chưa yên đau phải lúc tâm canh và tang hận-uy và lưu các chứng bịnh đó hết lưng buông thì phải uống thuốc nầy được một tháng thì mắt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đó đều dặng tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắm quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như vậy trắng, như dặng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ, và khi huyết đầy đủ lại và nở nang bình vóc hơn người rất nên xinh đẹp.

Một người già cả khi huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên tóc xanh và rất đen lại, có sức mạnh đa thịt hồ đùa thường ngày thêm sức, già trở nên trẻ.

Cách dùng: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, hoặc ăn rồi mỗi lần 1 muỗng ăn xúp, vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Giá mỗi ve nhỏ là... 1$20 *Giá mỗi ve lớn...* 2$00

TỪ 1er AOUT 1933

NGUYỄN-AN-NINH

LUẬT-KHOA CỬ-NHƠN

TRẠNG-SƯ CỐ-VẤN

mở Phòng văn tại Saigon đường Lagrandière số nhà 95 bis

Và có lãnh làm đơn từ

LẤY TIỀN CÔNG THẬT RẺ

ĐOẢN THIÊN TIỂU-THUYẾT

Trạng bạch dấu cáo

(Tiếp theo)

« Bẩm-lão nghỉ : đã bảy mươi hai tuổi ; yến đuổi, tiền dâu thuốc men, chỉ bằng chết cho an thân ! Mấy đứa con bẩm-lão tận hiếu khóc lóc, khuyên cưỡi tôi, nhưng tôi thấy mấy con hiền thảo chừng nào, thì già càng cầm tức chừng nấy. Già chết, mà con rồi chút đỉnh mà ăn, bằng giữ sống con biết thảo chạy thuốc men hao tốn ; phải đói, phải lạnh phải chết cả nhà mấy mạng.

« Mấy đứa cháu nội của bẩm-lão con nhỏ đại mà cũng biết thương ông thương cha, xúm xít lại kéo bẩm-lão nựng niệu hung bịch ; bẩm-lão càng tức ối vì thương cháu quá chừng, rồi nghĩ hầm oan trái mà chết liền !

« Thằng cháu gian bẩm-lão tên là Tạ-mạng-Tung, con của Tạ-hinh-Hinh ; cha xưng quan địa phương, con làm nghề phu-phiếu, mạch người nầy, rồi cho kẻ nọ ; xin Minh-vương phán đoán. »

Diêm-vương nghe Phán-quan đọc vừa xong thì rằng :

— Mười ngàn năm, mười cõa ngục đây đã tới ác, mà dương thế chưa khỏi-tà qui-chánh, vậy qui-thần phải đi « *Địa ngục ở miềng dương gian* », cho thiên hạ thấy mà sửa lòng ; qui tốt ! đợ-xa ! bốn gã mau mà trói Tạ-hinh-hinh, Tạ-mạng-Tung cho quỉ-thần xử đoán.

Vừa dứt lời, đã thấy Tạ-hinh-Hinh, Tạ-mạng-Tung đứng trước sân châu. Cha con bị qui đánh coi như nhân, mà xưng dung sụng chẳng qui, lại nói :

— Ở đây là dâu mà ỷ tận làm vậy, không biết ta là cậu vợ quan thượng sao ?

— Diêm-chúa phán : Quả đất có ra đi một ngươn hai mươi chinh ngàn năm tiền tận, nay đã mươi ngàn năm, quả-nhơn là Công-lý theo thời đợ cậu đây, cũng nghe oanh-liệt, như Tần-thi-Hoàng, như Kiệt, như Trụ, muốn tường triệu binh cũng phải vào tay ta tra khảo thay ! không nỏ oai mà là một thằng đồ ăn đót, hay đố bị, hay thà vợ oan chẳng ma chẳng chịu qui ; qui lấy cỏ lấn bảy bàn nhau ; trăm coi cỏ gan dạ dường bao !

Qui-tốt lấy chìa rẻ bụng Hinh-Hinh lửa bảy ngọn chìa vang ra, Hinh-Hinh té ngửa rên la cầu cứu ; thằng con là hoản bà chánh oan ton gi tinh ôi, bị một chìa ba trên đầu té dui xuống đất.

Diêm-vương phán hỏi Phán-quan tra xét số mạng của hai tên và tội lỗi thế nào.

Phán-quan qui gối tâu rằng :

— Tâu bệ-hạ tra xét số-mạng-tào thì cha hằn tên Tạ-hạn-Hôn mẹ thị Đồng, chồng kiếu-cáo, cả trọn đời thiên hạ chẳng coi ra gì ; lấy tội mà lường với thiên hạ chẻ bai công đều tội ; người vợ thiệt thà, nên con là Tạ-hinh-Hinh hưởng động bảy năm phước là năm mươi bốn tuổi sắp lên ; không để ý hưởng vợ quả, bụng độ tân ác, bắt mươi làm đứa cầy lưa đong tráng đánh khảo rồi vu họa cho kẻ nhỏ vô tội ấy, lại còn nhiều tội lỗi khác.

Con nó Tạ-mạng-Cùng phao mạch làm chết một mạng già, quả như lời dấu cáo, xin bệ-hạ phân xét trị tội.

Diêm-vương truyền cho hai gã qui dậy mà nghe :

— Hai con coa đã nghe lời tấu, có đều chi chẳng đúng sự thì đặng phép tâu lên.

Cha con chẳng lời chi chạy chối, nên Diêm-vương phán xử :

« Cha con mi là một phồn đôi nai, chữ tau không biết, chữ lang-sa tinh vỏ, chữ quốc-ngữ nhơm-nhem, mới học đây, bỏi ở đời nên nghe cai tên đã rõ ràng thấu là kẻ không ăn học, ỷ mình biệp cỏ, vu oan, giá họa, cướp của loại người, mượn tiền không giấy, không tờ, nói được, nói càng, lạo xạo không ngần ; bợ kẻ quyền thế, hiếp người cô quả, giá yếu ! Như kẻ có học thức thì đã rõ biết : *Oan gia ngại giải bất ngại kết*. Bởi vậy cho nên chẳng mấy năm mà hai bay oan, gây tiền chẳng biết bao nhiêu mà kể. Dân mấy lang ta oan, nuốt hơn, như con của thọ - lão - Thanh thạ chẳng chung đội trời : thù cha chưa trả mấy mươi năm sao an.

« Ấy là hai bây kết thù mua oan.

Trăm lên án :

« Tạ-hinh-Hinh hưởng phước sáu tháng, tử sáu tháng sắp sau, bây cai vit chìa qui đâm, rồi bay sẽ làm cho bụng mi đau đớn sang đêm mà đến đời cái tên ác của mi ; con sau mươi mốt tuổi, xuống đây chịu tạo mình khổ sở trong vạ dao-binh ; vậy cho tới giàn biết. Diêm vương khoi khoi sự mi bắt lâu, và địa ngục ở miềng dương gian, đau mà chịu tốc !

« Tạ-mạng-Tung, cai tên của mi đã du cho thiên hạ biết ; ngươi mi chung khổ trọn đời ; ba chìa đinh ba khi nầy, lem cho mi nước dau không dứt ; thuốc men vô công hiệu, cương ấy mi mới biết ăn làn biết phép trời chi công. »

Diêm-chúa lên án xong, day lại dạn phán-quan :

Phán-quan dạy cho thần hoàng bổn xứ của chúng ne nay, thì nhau cai án nay ỷ như tuật Diêm-tạo ; và tra hai bổn về dương thế. »

Kỳ già nghe trên ngai nói một cai rau, kỳ-già ngã-ngửa, nó mà ra mui thấy năm trên giường. Té ra điềm chiêm bao !! Chiêm bao làm sao mà mình mày mơ dám mổ bôi ! Chiêm bao, thường thiên hạ cho là mộng mị ! Mộng thì mị. Mị sao rõ rết qua thế ! Cho hay :

« Mo cha những đứa vô nghĩ !

« Dâu cho ne sống lâm gì nên thân ! »

Biện-công-Lập Tân-Tuồng

Sách mới

Sách

LA PART DE L'ENCENS ET DU FEU (*Phần hương - Hỏa*) của ông Dương - tấn - Tài, phó đầu-phòng Dinh Hiệp-lý, có Chánh-Phủ Nam-kỳ chế - tưởng và được Hàn-lâm-viện khoa luận-lý và chánh-trị bên Pháp khen tặng

MENTION TRES HONORABLE

Có trữ bán tại nhà-in Nguyễn-văn-Của, *37 Rue Lucien Mossard Saigon* : mỗi cuốn giá **2$50**. (Giá thứ 1933).

Khan đơn thuốc

Tôi còn đương làm những kiểu khán đặt riêng tùy theo ý mỗi ông ; xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy mí tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, số phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mấy đờn sẽ đề bề lựa khăn cho vừa ý

Bùng và nhiều gò kiểu mới giá ..... 8$50

Bùng và nhiều gò hạng nhứt. 2.50

Cẩm nhung nhiều giá.. 2.00

NGUYỄN-V.-BÚP

Chủ Suối đơn

par Lái-thiêu (Gare, Binh-Quôn)

Số Tương tế

1 số độc đắc trúng	10 000$	—
1 số trúng	5 00.	—
1 số trúng	3 00.	—
2 số trúng	2 00$	4 00. —
5 số trúng	1 000	5 000. —
8 số trúng	500	4 000. —
10 số trúng	200	2 000. —
70 số trúng	100	7 000 —
98 số trúng		4 000 $ —

Bổ số giá: 1$ 0

NGÀY XỔ SỐ

11 Février 1934

Mua giấy số, xin gởi mandat và thêm 1$20 tiền cò recommandé cho

Madame Nguyễn-thị-Truyền

103, rue d'Espagne

Saigon

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 6 Septembre 1933.

	Mua	Bán
Nha Thuốc	10$ 00	10$ 00
Ngân-hàng Đông-pháp	9 84	9 94
banque Fr.Chinoise	9 84	9 94
banque de Saigon	9 84	9 94
Financ. Fse. et C.	9 84	9 94
Hong-kong Shanghai	9 84	9 94
Chartered-Bank	9 84	9 94
3me Annamite de Credit.	9 84	9 84

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon, bao lẻ tuồn giá lau 60 Kilos

Paddy pour riz de choix	1$80 à 1$90	
Paddy pour riz numéro 1	1.70 à 1.75	
— n° 2, 40% Japon	1.5 à 1.55	
— 3 Saigon, Java	1.42 à 1.47	
Paddy blanc ordinaire	1.35 à 1.40	

TÂN-Á TÂN-Á

Cuộc thi rất lớn !

1° Sửa bài quốc-văn

2° Họa vần thơ

Nhiều phần thưởng trọn giá. Thương-trình và các mon đã đăng xin coi trong « Tân-Á tạp-chí » số 7 (Juin 1933).

Xin liệt quí độc-giả làm ơn sưu gởm bài quốc-văn và mẹo các ngữ thi sĩ họa vần cho Tân-chí rất cám ơn.

Hai cuộc thi trên đây tới ngày 15 juillet là hết hạn thâu bài.

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP

Nam-kỳ Thống-đốc

TỈNH CANTHO

YẾT THỊ. — Bơn xin khẩn đất Nua-nước.

TÊN HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TOẠ LẠC số đất	SỐ miếng đất	SỐ thửa đất	SỐ SÀO MẪU	SỐC NỚ
Phan-văn-Muôn ở làng Thới-lai tổng Thới-bảo Cantho	Làng Thới-lai Cantho	148	301.	8 ha. 16.00	

VIỆC TRANH CẤN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo nghị lệ điều 11 và 13 lời nghị định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cấng điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Cantho.

A Cantho, le 7 Août 1933.
L'Administrateur, Chef de la Province
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage:
Saigon, le 21 Août 1933.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement
Le Chef de 5e Bureau,
Signé ROGER.

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF
Du Docteur **RIF**
Vệ-sanh TỪU
của Lương-y RIF chế ra

Thứ Thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cường là trai liên tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhứt là tuổi cao khí lực suy đi, thường ngày xuân đà thôn giêm nói thông ngày xuân đà thôn mòn, hễ uống rượu nầy vô, thì ấm dương cứ lần thành đồng, một mảy tinh tốt coi như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Cần con nít liệt nhược, đau bại nhiều máu, có huyết bạch, có chứng, nhưng kẻ hao tổn ít hoặc, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, đa mộ đủ sáng, tinh thần trán kiến.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie
Pharao-Chinois (1911) 190, Rue des Marins, CHOLON.

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM

để chữa

BỆNH GIANG MAI

bằng thuốc bánh

SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trắc có ba thăm hiểu đã thí nghiệm về bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL nầy chữa ngay ở mau và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, có các thứ-kỳ của bệnh giang-mai. Không quan-ngại gì, không Đau hại gì đến tỉ vị, thuốc nầy là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công hiệu :

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
Préparation du Laborat. Chimiothérapique
2, Place du Théâtre-Français à Paris

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hãng bán-chế tây ở thuộc-địa

UX JEUNES MÈRES

Pour procurer à l'enfant un sang riche, il faut lui donner un lait riche et, seulement alimentation rationnelle permettra à la maman qui nourrit de faire face aux exigences de la nature. L'essentiel, quand elle n'est pas de beaucoup manger mais de bien manger. C'est à dire de choisir, de sélectionner les aliments et d'écarter délibérément ceux qui, bien que recherchés, sont ou refusés ou de digestion malaisée.

Or, comme le dit de l'alimentation rationnelle adopte comme premier repas, comme soutien, et le plus souvent possible comme exclusif, vert ou repas du soir, le Phoscao fortifie la mère et lui permet de donner à son nourrisson un lait saint riche, fortifiant, véritable potage de santé. Le Phoscao, aliment complet, est d'une digestion facile à la mère qui dispense pour lui-même et lui donne un lait riche, son intégrité physiologique et assure à l'enfant une croissance saine.

PHOSCAO

Le plus parfait régulateur des fonctions digestives

Le plus exquis des aliments — *Le plus puissant des reconstituants*

ENVOI FRANCO D'UNE BOITE-ÉCHANTILLON 167

Bột PHOSCAO

Có trữ bán khắp mọi nơi

NHƯ-VÂN NỮ-LƯU HỌC-ĐƯỜNG

-:- CANTHO -:-

(Trường tư thục con gái dạy Văn-học và Nữ-công)

Sửa tiên trường xuống rất nhẹ.
Sửa đổi cách dạy cho học-sanh mau tấn phát.
Thêm thầy Nữ-công mới

Tiền trường:

	Ở trong	Ở bán trú	Ở ngoài
Sơ-đẳng	14 00	7 00	4.00
Lớp nhứt	16 00	8 00	4.00
» nhì	15 00	7 50	3 00
» ba	14.00	7 00	2 50
» tư	13 00	6 50	2 00
» năm	12 00	6.00	1.50
» sáu	12.00	6'00	1.00

Ngày tựu trường: 8 AOUT 1933

Quí ông bà nào có con em muốn cho lưu học xin viết thư cho

Madame HUỲNH-NGỌC-NHUẬN,
Fondatrice de l'Institution Như-Vân à Canthơ

Modern Laboratoire de prothèse dentaire

LAM-QUANG-SI

DENTISTE

Phòng trồng răng, chuyên môn trị dưỡ răng
Sớm mai từ 7 giờ tới 12 giờ. Buổi chiều từ 2 giờ tới 8 giờ tối
N° 72, Rue Vannier (Chợ-cũ) SAIGON

RƯỢU MẠT-HA GET
PIPPERMINT GET
Thơm ngon uống đã mát cổ và mát ruột lắm

Cô Nguyễn-thị-Hiệp
tại nhà
MỘT VIÊN THUỐC HUỲT
của ông
Lương-y DEHAUT
uống trước khi đàng com,
thì CHẮC DẠNG KHỎE MẠNH LUÔN
vì ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi sự thiếu sự tiêu hóa không điều mà sanh ra.
Thuốc nước nầy trị các chứng bịnh:
NƯỚC ĐẦU, ÁN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI.
BÁN TẠI NHÀ ông Lương-y DEHAUT 16e Passage Verdière Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

HỎI CÁC PHỤ HUYNH HỌC SANH

Từ khi người Pháp sang qua mở mang xứ nầy thì các ngài đều hiểu rõ nền Âu-học là cần, nên người thì gởi con sang Pháp, kẻ tìm trường nầy trường nọ cho con học, mục đích mong sao cho con mau thành tài. Song cũng nhiều người bất mãn, vì gởi con đi du-học xa có nhiều điều bất tiện, mà con tìm kiếm trường cho đúng đắng thì thật là khó khăn. Nên ông Leuret, cử-nhơn khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cru-48 toàn-quyền Đông-Pháp, khi đi diễn-thuyết ở các tỉnh trong Nam ngoài Bắc còn nhớ lời yêu cầu của cả ngài, mà ngày nay đã mở một trường rất lớn ở Hanoi để đem cái tài giáo-hóa trong khoảng hơn hai mươi năm trời nơi Pháp mà đạo luyện cho con em Việt Nam. Trường nầy tức trường

Lycœum libre Hong-Bang

tuy mới mở mà niên học đã có nơi tại ngàn học-sanh: nào Tàu, nào Nhựt, nào Tây, Ai-lao, Cao-mên, Xiêm-la, Ấn-độ, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ đều tới học. Kể thì bằng tây (L. L. P. F., B. E., B E P. S., Bac. S., Bacc. metro.) người tới bằng Nam-kỳ (C. E. E. L., C E P. F. I., D. E. S P. F. I., Bacc. local) đều học-sanh đông như thể là vì từ trước đến giờ mới có Lycée, nay được có trường Tư-thục và dạy đủ các kỳ thi, mà quy mô kỷ luật như các trường có tiếng bên Pháp.

Trường ở giữa thành phố, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lambelin) trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông có sân chơi mát mẻ, cây cối um sùm, có chỗ cho lưu học sanh *ăn ở ngày trong trường*, tiền ăn mỗi tháng 15 đồng, con em học các lớp như sau đây

Enseignement Franco-indigène	Tarif des Trois d'études	Enseignement français
1 — Cycle Primaire		1 — classes Elementaires
a) Cours Préparatoire	13.25	a) Classe de Dixième
b) » Elementaire	1 50	b) » Neuvième
c) » Moyen (1e & 2e ann.)	2.10	c) » Huitième
d) » Supérieur	2.5	d) » Septième
2 — Cycle Primaire Supérieur franco-indigène	Tarif	2 Classes dites de grammaire ou Cycle secondaire français
a) Cours de 1re année	4.50	a) Classe de Sixième
b) » 2e année	5.50	b) » Cinquième
c) » 3e année	6.5	c) » Quatrième
d) » 4e année	7.50	d) » Troisième
3 — Cycle secondaire de l'Enseignement local	Tarif	3 Classes d'Humanités
a) 1re Année	15$ 12	a) Classe de Seconde
d) 2e Année	16 12	d) » Premier.
c) 3e Année	17$ 15	c) Philosophie ou Mathématiq

Chỗ ăn ở trong trường có hạn, ai muốn ở phải viết thơ xin trước, để:

Monsieur le Directeur du Lycœum libre Hông-Bang -:- HANOI

— Niên học 1933-34 sẽ bắt đầu vào ngày 1er Septembre hồi 7 giờ sáng.

Lớp nghỉ hè bắt đầu giảng từ 26 Juin đến 26 Août 1933.

Ai muốn có quyển điều lệ thì xin tại nhà in Imprimerie de l'Union Saigon, *57, rue Lucien Mossard.*

Niên học mới rồi đã có 145 học-sinh trung tuyển các kỳ thi.

GLANDOVITAL

thời buổi mới — kiểu cách mới

thanh-xuân cường lực

thang DƯỢC bằng TINH-QUẢ

GLANDOVITAL

trích ở tinh-quả các loài thú trong lứa vì mạnh nhất và trong khí tinh-quả ấy dương hùng cường; chất ấy chỉ dùng như sau nầy:

GLANDOVITAL

chỉ bịnh tri-não và kém ngủ.
khí thần-thể mệt và tri-tuệ trụy.
khí toàn thân và trí đều nhu nhược.
muốn tự sức và phục não.
dùng sau khi nóng lạnh.
chữa chứng già sớm.
cho thêm về hoa-mỹ.
chữa liệt dương và phụ âm.

GLANDOVITAL

Vì mau kiến hiệu và nhiễm lâu bền vào các tạng, cho nên phục bổ rất công hiệu, mà làm cho ta được khoan khoái trong thân thể và hồi xuân.

Dùng:
GLANDOVITAL H cho đàn ông.
GLANDOVITAL F cho đàn bà.
Uống hết một lọ thứ nhất, thấy ngon khác hẳn, để chín hơn. Vậy nên mỗi hết cả lọ, thêm hai lọ nữa.

LABORATOIRES ORMOS
21, Rue Le Peletier, PARIS (9e).
Sài-gòn: Bán tại hãng bào-chế M. S. số nhà 195 phố Catinat.

SÁCH RẤT CẦN ÍCH

cho thầy giáo để dạy trẻ em đọ và cho trẻ em đề học tiếng Langsa

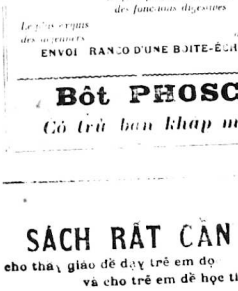

của ông A. CHAMBON
Inspecteur de l'Enseignement
à Nam-Kỳ tom

CÓ BÁN TẠI
IMPRIMERIE DE L'UNION
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

Có bán tại nhà in Union NGUYỄN-VĂN-CỦ
57, Rue Lucien Mossard -:- SAIGON

TIỂU-THUYẾT — Số : 6

Đá nát vàng phai

Tác giả :
Việt-đông — LƯU-THOẠI-KHẢI
Batri (Bentre)

I. — Bước gian truân

Năng thưa rằng: « Dạ thầm lắm, cháu lo nước tổng chung cho cha cháu rồi, còn có ba trăm đồng bạc, cháu phải xây dựng nhìn nhứt cho qua ngày tháng. Cháu tính chờ khi mẫn tang cha cháu rồi, cháu sẽ dời mẹ mướn mà nuôi thân cho qua ngày tháng. Dạ thưa quên. Cháu còn một người dì ruột bán bánh ở Saigon. Khi cha cháu mất, cháu có đánh giây thép và gởi thơ, song không thấy tin tức chi hết. Đến sau, cháu nghĩ lại đi lâm tuồi làm mướn cho người, chi cho khỏi lời nặng tiếng nhẹ, mà tủi thầm cho cha mẹ cháu nơi chốn đa đài. Bởi cháu nghĩ như vậy, nên tính quyết một mình sẽ lập một cái tiệm nhỏ. Định ý rồi cháu bèn bán tất cả nhà và đồ vật dụ gì hết thảy là 3.36[illegible] đồng bạc, có người xin mua mà họ chẳng bạc có 2.365 đồ g. xin để thiếu lại một ngàn. Khi ấy cháu lại nhà thầm thông Khoan là người quen lớn với mẹ cháu thuở còn sanh tiền, mà ở đậu đối ngày.

Ở đó được năm sáu bữa. Một hôm cháu đương an giấc, bỗ g nghe động cửa rầm rầm, dực mình dòm ra thấy trời đã đứng sáng như ban ngày. Cháu cả kinh, định chắc là quân ăn cướp, nên lẹ chơn chạy mở cửa sau lỗ ra vườn mà trốn.

Quân ấy phá cửa vào, lục soát khắp nơi, rồi chỉ lấy có cái hoa-ly mà chưa rõ để gói bạc gỗ và đồ dạc ở trong mà thôi. Bọn ấy lấy bắt tiền của mà cháu không tiếc, có lẽ bức chơn dung của cha cháu lắm! Trước hoa-ly của cháu ra, bọn ăn cướp không coi lấy mon chi trong nhà nữa, mà thầm thông với con của thiếm ở gần đó yên chắng chạy tốn đâu cả. Cháu xem tựa rõ như chu g ro là đồng lõa với bọn cướp, sắp mưu mà đoạt của ấn cháu vậy. Khi bọn cướp đi ra, cháu xem thấy có đôi ba đứa thường khi theo phò tá cậu Lưu-đắc-Kế.»

Ông huyện nghe nàng Tố-Hoa nói đến đây, mặt lộ vẻ bất bình, thầm nghĩ: « Lưu-tắc-Kế chẳng có lòng người, sao lại vì một việc nhỏ mọn mà đi tìm tâm mưu hại một nàng liễu yếu đào tho cho tan gia bại sản, cho chừa nỗi lịch đình như vậy! Thế thời còn ai dám cho là trời có mắt! »

Nàng làm tỉnh một lát rồi tiếp: « Thưa bác, khi ấy, chỉ còn một ngàn đồng bạc của chú xã B o còn thiếu. Chiều hôm sau cháu lại nhà chú xã lấy một ngàn đồng bạc, rồi trở về ở với thiếm thông rằng cháu muốn lên Sa-gon tìm dì của cháu, sáng nầy cháu sẽ đi.

Thiếm thông nghe nói tỏ ý lưu luyến, bảo cháu ở lại chơi đôi ba ngày. Thiếm lại nói rằng: Cháu ở đây không hiểu bọn bồi tàu và tụi xe hơi đưa bánh khách toàn là phe đảng của cậu ba Kế hay sao? Nếu cháu cãi lời thiếm, cháu đi một mình e khi mang hại ».

Nàng nói đến đây có sắc giận, thở ra rồi nói: « Thưa bác vì bởi ấy cháu cũng cho là phải, cháu tưởng thiên hạ ai sai cũng một bụng như cháu, nên cháu tin lắm. Bấy giờ cháu nghĩ lại thật thiếm thông nầy là tay tham tạo, thừa cơ nguy biến làm người mà toan kế thâu tài đoạt của. Hẳn thật thiếm thô g Khoan và cậu ba Kế đồng mưu mà gì cháu vậy! Nương ẩn bì sự đã rồi! »

Năng Tố-Hoa nói đến đây có sắc sợ, chờ không tuồn giận như trước. Nàng thở ra rồi tiếp rằng: « Thiếm bông mới bảo cháu như vầy: Cháu ở chơi, ma thiếm sẽ mướn ghe đưa cháu xuống Trà-ôn, rồi đáp tàu về Mỹ tho, đi xe-lửa lên Saigon thì tiện việc. Cháu nghe t iếm nói thì cháu mừng rỡ lắm, bụng cháu cho là hiền đức, nên thấy cháu lở vận cũng đường mới ra cơ lo liệu giùm như vậy. Cháu tưởng rằng: chẳng biết làm thế mà đền cái ơn nặng cho thiếm được, cháu nguyện thác xuống dạ dài sẽ làm thân trâu ngựa mà đền bồi mới xứng. Nghe theo lời thiếm, sáng hôm sau cháu từ giã cùng ẻm. Ghe ra sông, đi vòng do gần hai ngày trời; lúc ấy chân lo sợ, không biết rồi đây sẽ có xảy ra việc gì chăng? ! Phần thì cháu không quen đi thuyền nên đại sang, chóng mặt nằm liệu. Hỏi ôi! mảnh thân mỏng mẻo, chiếc bách gióng sóng, bao nhiêu nỗi nỗ lực bấy nhiêu sầu thêm!

Đêm nằm nghe tiếng chèo sạt sạt, nước chảy ro ro, cháu nghĩ vơ tưởng vẩn, như đền mẹ cha tủi càng đau lòng biết bao. Ôi! cháu thầm nghĩ: Hãy anèn ga tai sự sầu, vì một lúc thời sự mà tiêu rã tro bụi. Cháu thầm trách hóa-công có lòng bất nhỏ, cứ đeo theo bại kẻ thuyền quyên, làm cho chim nỗi linh đinh, dâu gành cuối bể. Không lẽ ông buộc phải trải bao ác liệt thì mới tỏ ngày qua tháng lụn, đến chừng sương điểm đầu, với xóa tóc, mới biết con dày đọa, mới đủ số đoạn trường sao?! Ôi! chớ lại thảo chăn từ dạy như một nước cành bèo, rồi trải bao gió kép mưa đơn, biết chừng nào nợ trần ai mới dứt! Cháu mặng lo ra tình gần như vậy, mồn rồi ngủ quên. Đang mê mang giấc đẹp, bỗng nghe la vẩn vẩn rằng: « Bồi, bồi ơ. Cháu dợt mình tỉnh thức, mới hiểu quân cướp sông giựt biển thừa lúc ngủ quên đã lấy mất cái hoa-ly của cháu mà trong đo cháu có để năm trăm đồ g bạc. Hai người bạn đồng ngồ theo chiếc xuống cứu con nơi đi như ẻo bẩn mà la lối om sòm giữa sông rải.

(Còn nữa)

IMPRIMERIE DE L'UNION-TÍNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire, NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
57, Rue Lucien Monard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LAM-VĂN-NGỌ.

Chocolat **NESTLÉ**

Chẳng những là đồ để tráng miệng quí, mà nó cũng là một món ăn bổ khoẻ.

NESTLÉ'S MILK CHOCOLATE

Chocolat *NESTLÉ*

BANQUE DE L'INDOCHINE

FONDÉE EN 1875

Capital versé 120.000.000 Francs
Réserves au 31-12-30 110.568.484 Frs.

SIÈGE SOCIAL 96, Bd Haussmann PARIS

Adresse Télégraphique : INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDO-CHINE	AUTRES SIÈGES
ANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKÉOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
MONGTZÉ	HANOI	NOUMÉA
—PÉKIN—	THANH-HOA	
SHANGHAI	—HUÉ—	PAPEETE
TIENTSIN	NAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHÉRY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	—VINH—	

Correspondants dans le monde entier

Toutes les Opérations de Banque

SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE

Location de Coffres Forts

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị

BINH TIỆM LA

Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL

Saigon: L. SARRAU, Pharmacie Normale. — L. MUS, Pharmacie Centrale.

GÂY MÔN

Thuốc SIROP DESCHIENS có huyết bổ

Ở PARIS

các bà sẽ đẹp như ý, giữ cho da một được mịn màng hoạt thì dùng

CRÈME SIMON

thật hiệu nghiệm, hợp theo vệ-sanh, giúp ích được cho làng nên dùng.

Mỗi buổi sáng và chiều, khi rửa mặt rồi còn đương ước, thoa nó lên sẽ thấy hiệu nghiệm liền.

Qui bà không cần phải lựa thứ nào nữa, qui bà nên chấm một thứ đó mà thôi.

CRÈME SIMON

FOUDRE SIMON SAVON SIMON

Enterobyl

ANG-LÊ-RÔ BI-LỜ

THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan
Bịnh vàng khí — Bịnh gây mòn
Bịnh ngoài da.
Bịnh ở các xịt nóng.

E. DEHAUSSY, là quan đốc tờ khoa vật lý, cử nhân khoa cách-trí Nguyên làm đầu coi các công việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 46 Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÁO CHẾ TÂY

A Saigon : Pharmacies MUS, NOLHIÈNE BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE

NÀY THUỐC CHỨ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-ngang-thắt lưng, bệnh nhức xương, bệnh sưng-nứt cả. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy càng-kiện, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sẽ bóng, huyết mạch không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vài lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8$50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hãng báo chế tây và gởi mua tại nhà H. BINAC, Pharm., số 25 Phố Ferdinand, PARIS.

SỨC-KHOẺ

NGĂN-TRỞ TA LÀM VIỆC

Không phải mình thiếu lòng sốt sáng làm việc để làm trọn việc [illegible] nhưng vì khát nước làm cho ta khó chịu nên hoa mệt nhọc, bải bâm và chu mong-lam cho mình bực tức khó thở. Thỉnh thoảng ta ngậm một vài viên

KẸO-THUỐC WYBERT,

nó làm cho khoi khát, „mồm-mệng dịu giảng và chữa khoi các bệnh đau cổ

Wybert

KẸO-THUỐC WYBERT

bán tại các hãng báo chế tây, mỗi hộp có hơn 200 viên

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN

TRỪ TUỶ BỆNH NGOÀI DA — BẮC LẠO TỲ PHẾ V.

TA LOC

Máu ta bằng thuốc

SAN-SỜ-PA-RAY

PA - RI - DI - EN - NỜ

(Salseparaille Parisienne)

Thuốc chuyên-môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hãng báo - chế tây

THANH LƯƠNG

Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

Một tế thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cô thể yếu-một hiệu bao là màu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh nở mang và tinh nhanh nhẹn thêm lên.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc thần hiệu để chữa mọi bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tới tai lớn-sỏ và bệnh trở về giá, bệnh đau dạ-dày, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

CÁCH TRỊ BỆNH ĐAU

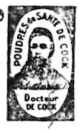

CAN, TÌ, PHẾ PHỦ

TĂNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại kì mà uống vào thời ở dạn thì không đủ sức làm cho bệnh đau mới dứt, mà thân thể bình thời lại nặng nề, là vì thuốc không thấm vào gốc bệnh.

Cần nhất ai ai cũng muốn trị cho tuyệt bệnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu trừ mang vị nó làm cho Can, tì, phế phủ được trong sạch chuyển vận đồng nhau mà làm cho thân thể có [illegible] con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào no tiêu ra cũng được hết, nó thấm và bổ máu thịt, [illegible] cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bệnh đau [illegible] gốc, cần phải dùng thuốc bột *Poudres de Cock* mà trừ cho tuyệt căn, chớ nên dùng thuốc khác, thì bệnh càng thêm nặng hơn nữa. Trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock* [illegible] thì bệnh tiêu tan.

Poudres de Cock đương trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào bế ở thành JEUMONT (tỉnh NORD)

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẬT DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lương (Thương-Hải)
và 8.000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢNG-LÝ CÔI ĐÔNG-PHÁP : SAIGON 26, đường Chaigneau
Chi nganh ở tại Hanoi 58 Đại lộ Francis Garnier

Muốn dự để
Lập tư bổn
Muốn có sẵng vốn
cho con cái lúc đôi bạn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua mỗi năm hội VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM :
Về 1.000 đồng, — trả mỗi tháng 8 đồng.
Về 500 đồng, — trả mỗi tháng 4 đồng.
Về 250 đồng, — trả mỗi tháng 2 đồng.

Dặng dự vào.
1°— Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể từ tháng đầu.
2°— Cuộc chia 1/4 tiền lời của Hội, sau khi đóng đủ 2 năm.

Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và tử tế dặng làm quảng lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mạnh đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do

Mật uế và **Đờm dãi**

sinh ra, nghĩa là

các bệnh ở Gan, ở Dạ giấy (bao tử) ở ruột, ở tim, các bệnh động huyết, bệnh ngã nước, Sốt, Tê-thấp.

Phải nhìn kỹ tên kỷ
G. ROCHER, [illegible] chuyên môn
PARIS, 32, Rue de Grenelle
Bán ở các hãng thuốc

Đại-tiện táo-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoi, xin dùng :

thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

Là theo đúng tờ dẫy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

CỨ DỮ GIN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA.

Khi xi dau thần nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bệnh sẽ khỏi ngay. Lại sẽ làm việc dễ dàng. Và, sau xi nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữa danh rất công hiệu cho các bệnh sau này :

Đau-lưng	Nước tiểu đục	Cóc ăn trong bàng-quang.
Bệnh thấp	Sưng bàng-quang	
Đaun gang-thắt lưng	Quá lợi tiểu	Huyết sâu sinh nước tiểu vẫn
	Sưng-mắt-cá-chân	

Mỗi hộp 1$50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gửi mua tại nhà
H. BINAC, Phcien, số 18 Phố Ferdinand, PARIS

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES du RHONE

CHỮA KHỎI :

NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

NHẬN KỸ TÊN HIỆU
"USINES du RHONE"
mới chắc là thuốc thiệt hảo và công hiệu

THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÓ-TÓ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khi uống khỏi nhờm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho leo, ho tổn.*

Bán các nơi và tại đường Vivienne Paris, môn bài số 8.

PHAI COI CHỪNG ĐỒ GIA MẠO

HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY

(Sân-tan Mi-dy)

Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lau*, mới củ gì đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Buôn bán lớn số, 8, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thuốc.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

ĐỒNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc dái, đau mình nhức gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo

CÁC VỊ SÀNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT
PASTILLES VICHY-ETAT
COMPRIMES VICHY-ETAT

Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối. Uống hai ba liều, khỏi ăn rồi thì đi tiêu tang. Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đá, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẮM BỐ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUIN-LỜ PANH KỜ

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và làm nhuận các cân tủy ; thuốc nầy làm cho hiết đói, làm cho các nước trong dạ dầy chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đa thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh nhọc-mệt, các bịnh tới tai lớn sỏ và bịnh trở về giá, bịnh đau dạ-dầy, bịnh nhức đầu, bịnh bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây